

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3221200686
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3221200686.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. C., B. D. XXX/XX, o zaplatenie 300 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 30. augusta 2022, č.k. 2Csp/1/2021-118, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 300 eur s príslušenstvom. Uviedol, že jeho právny predchodca (banka - Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, na základe ktorej mu poskytol úver, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v mesačných splátkach. Žalovaný úver nesplácal riadne a včas, čím porušil svoju povinnosť. Následne banka postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Vzhľadom na to, že žalovaný dlžnú sumu nevrátil, obrátil sa žalobca na súd. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 9, § 54 ods. 1, 2, § 565, § 524 ods. 1, 2, § 39, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona o bankách, § 1 ods. 2, § 2 písm. e), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že žalobu je potrebné zamietnuť. Súd prvej inštancie posúdil zmluvu o úvere ako zmluvu spotrebiteľskú a následne sa zaoberal tým, či je žalobca aktívne vecne legitimovaný v tomto spore. Uviedol pritom, že žalobcu zaťažuje povinnosť preukázať svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní. Súd prvej inštancie aktívnu vecnú legitímáciu skúmal vo svetle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Mal za to, že nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov uvedených v citovanom ustanovení. Žalobca podľa súdu prvej inštancie nepreukázal, že by bol žalovaný aj po výzve banky v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní, keď nebolo preukázané, že právny predchodca žalobcu (banka) žalovaného vôbec na úhradu jeho pohľadávky vyzval. Žalobca síce predložil v konaní ako dôkaz listinu označenú ako „VÝZVA“ zo dňa 10.09.2020, pričom podľa obsahu tejto listiny banka vyzýva žalovaného na uhradenie dlžnej sumy, avšak žalobca ani neoznačil a ani nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukazoval, že táto výzva sa stala účinnou, teda že bola bankou žalovanému aj riadne doručovaná a kedy bola doručovaná a doručená, aby bolo možné jednoznačne ustáliť, že žalovaný bol pred postúpením pohľadávky riadne vyzvaný na úhradu pohľadávky banky a zároveň od doručenia výzvy do dňa postúpenia pohľadávky márne

uplynula lehota 90 dní. Žalobca neoznačil a nepredložil žiaden dôkaz o tom, že tieto listiny boli vôbec žalovanému zaslané. Rovnako žalobca v konaní nepreukázal a ani neoznačil žiadny dôkaz o tom, že zaslal žalovanému výpoveď zmluvy zo dňa 01.10.2019 a odstúpenie od zmluvy zo dňa 25.01.2020, a teda žalobca nepreukázal, že by sa uvedené jednostranné právne úkony právneho predchodcu žalobcu dostali do dispozičnej sféry žalovaného. Preto súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca platne nenadobudol pohľadávku, ktorej splnenia sa voči žalovanému v tomto spore domáha. Je tomu tak pre rozpor zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako postupcom a žalobcom, a teda pre jej neplatnosť v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Pri uzavretí zmluvy o postúpení vo vzťahu k žalovanému nebol dodržaný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca tak nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu, preto súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Pre úplnosť súd prvej inštancie dodal, že žalobca nepreukázal ani splnenie § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda že predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne jej konečnej splatnosti, resp. že sa pohľadávka stala splatnou pred uvedeným termínom. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP. Náhradu trov konania súd prvej inštancie žalovanému nepriznal, hoci by mu táto svedčala podľa zásady úspechu, nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca. Namietal, že bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ dodržal všetky podmienky, ktoré mu § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá. Bolo preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní; žalovaný bol v omeškaní viac ako 365 dní. Poukázal na to, že preukázal, že žalovaný bol opakovane vyzývaný na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou zo dňa 01.10.2019, výzvou zo dňa 25.01.2020 a výzvou zo dňa 10.09.2020, ktorými vyzval žalovaného podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách na úhradu dlžnej sumy. Ohľadom doručovania uvedených výziev má žalobca za to, že jeho skutkové tvrdenia neboli sporné a rozporoval ich výlučne súd prvej inštancie. Doručenie týchto výziev nebolo medzi stranami počas konania vôbec sporné, v dôsledku čoho doručenie výziev považoval za nesporné skutkové tvrdenie. Žalovaný bol pasívny, žiadne skutkové tvrdenia nepoprel a na pojednávanie sa nedostavil. Preto vníma napadnuté rozhodnutie za prekvapivé. Ďalej uviedol, že súd v priebehu konania neprezentoval pred stranami sporu žiadnu skutočnosť ako spornú, ani ho nevyzval na preukázanie skutočností, ktoré by vnímal ako sporné, v dôsledku čoho nadobudol očakávanie, že súd prvej inštancie považuje žalobou uplatnený nárok za dôvodný v celom rozsahu a nemá preto ani dôvod produkovať ďalšie dôkazy. Dodal, že podľa § 295 CSP môže súd vykonať v spotrebiteľských sporoch aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, avšak v žiadnom prípade sa nestotožňuje s postupom súdu prvej inštancie, ktorý de facto popieral skutkové tvrdenia strán sporu, ktoré bolo potrebné podľa § 151 ods. 1 CSP považovať za nesporné. Ak mal súd pochybnosti o jeho skutkových tvrdeniach ohľadom doručovania výziev napriek ich nespornosti, potom mohol podľa § 295 CSP vykonať aj bez návrhu žalovaného ďalšie dôkazy - napríklad mohol dopytovať žalovaného, prípadne postupcu, na vyjadrenie k takto uvedeným skutkovým tvrdeniam žalobcu, prípadne mohol postupcu v zmysle edičnej povinnosti dopytovať za účelom predloženia dôkazov na preukázanie týchto jeho tvrdení. Súd prvej inštancie však podľa neho nepostupoval podľa § 295 CSP, nakoľko žiadne takéto dôkazy nevykonali, ale naopak, z pozície pomyselného advokáta a zástupcu žalovaného ako spotrebiteľa aktívne namietal jeho skutkové tvrdenia. Takýto postup považuje za neprípustný a v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia súdov. Bol toho názoru, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitimitácie, túto preukázal, rovnako aj splnenie podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách s tým, že § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch neporušil. Žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu, resp. napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietavé rozhodnutie na závere o nedostatku aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu. Žalobca nepreukázal platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému z pôvodného veriteľa - Slovenská sporiteľňa, a.s. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal,

že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomne vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku titulom poskytnutého úveru, resp. že sa táto výzva dostala do sféry dispozície žalovaného, teda nebolo preukázané naplnenie zákonnej podmienky pre postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt uvedenej v § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. S týmito závermi súdu prvej inštancie odvolací súd súhlasí. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi procesné právo uplatňovať si ten-ktorý konkrétny hmotnoprávny nárok. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej (na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi, prípadne zmluvou o postúpení o pohľadávky; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky.

6. Ako na to správne poukázal súd prvej inštancie, postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex offa. V tomto prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda či postúpenie pohľadávky bolo platné.

7. Pritom platí, že súd nemôže rezignovať na skúmanie aktívnej vecnej legitímácie. Súdnú vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010 sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Tým je vylúčená správnosť odvolacej námietky žalobcu, že súd prvej inštancie skúmal doručenie výzvy jeho právneho predchodcu žalovanému, hoci žalovaný toto doručenie nenamieta. Navyše bolo judikované, že pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1, 2 CSP) povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (uznesenie Ústavného súdu SR z 11.06.2019 sp. zn. I. ÚS 246/2019). Z uvedeného vyplýva, že bolo povinnosťou súdu ex offa skúmať v konaní aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, ako aj prihliadať na prípadnú neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky vo vzťahu k pohľadávke voči žalovanému, a to aj bez popierajúcich tvrdení žalovaného.

8. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdil, že doručenie výzvy, ktorá predchádzala postúpeniu pohľadávky, bolo skutkovým tvrdením nesporným, odvolací súd uvádza, že dôkazné bremeno ohľadom tohto tvrdenia ležalo na žalobcovi. Nepostačuje preukázanie existencie písomnej výzvy banky (t.j. že výzva bola bankou vyhotovená), ale je potrebné preukázať aj dôjdenie tejto výzvy ako jednostranného adresovaného právneho úkonu do sféry dispozície adresáta. Odvolací súd podotýka, že žalobca mal vedomosť, že jeho právny predchodca musel splniť podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom v prípade súdneho sporu žalobca musel vedieť, že splnenie týchto podmienok bude preukazovať on sám. Za tým účelom si mal vyžiadať od postupcu aj všetky potrebné doklady. I preto neobstojí námietka žalobca, že napadnuté rozhodnutie je prekvapivé.

9. Vzhľadom na to, že žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal doručenie výzvy žalovanému podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Následkom toho sa žalobca nestal veriteľom pohľadávky, ktorú uplatňuje v tomto konaní a žalobcovi z tohto dôvodu nesvedčí aktívna vecná legitímácia v konaní.

10. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný, trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).